

Empatia - lokalna solidarność na rzecz równych szans

Łódzkie Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Kapitału Społecznego Rezonans opracowało projekt „Empatia – lokalna solidarność na rzecz równych szans”. Głównym celem pomysłodawców jest podjęcie działań na rzecz wyrównywania szans na rynku pracy. Działania te powinny pomóc w zdobyciu pracy grupom społecznym, które mają problemy ze znalezieniem zatrudnienia z powodu braku kwalifikacji odpowiadających na zapotrzebowanie pracodawców oraz niskiego poziomu wykształcenia i umiejętności. Istotnym celem działań Stowarzyszenia jest także zapewnienie grupom docelowym projektu – osobom od dawna bezrobotnym lub zagrożonym trwałym bezrobociem – udziału w rozwoju społeczeństwa informacyjnego. Trzecią grupę beneficjentów stanowią bezrobotni przejawiający cechy potencjalnych przewodników-wolontariuszy, którzy mają zapewnić samopowielanie projektu.

Projektem zarządza Urząd Miasta Łodzi, odpowiedzialny za budowanie partnerstwa ponadnarodowego oraz włączenie do polityki powiatowej zadań związanych z projektem. Do współpracy przystąpiły także Powiatowy Urząd Pracy nr 1 w Łodzi, którego atutem jest znajomość lokalnego rynku pracy, Łódzka Agencja Rozwoju Regionalnego SA., mająca przydatne doświadczenia w zarządzaniu projektami, oraz prywatna firma „Efektor”, której zadaniem jest powołanie Lokalnej Rady Pracodawców.

Projekt „Empatia” składa się z dwóch części. Pierwsza część to tzw. program główny, „Droga”, który ma na celu uaktywnienie bezrobotnych na rynku pracy. Druga część to debata publiczna, mająca na celu aktywizację tej grupy osób w społeczeństwie lokalnym. Obie części prowadzone są równolegle i wzajemnie się przenikają.

Program główny opiera się na pracy warsztatowej. Podczas szkoleń osoby bezrobotne będą nabywać określone, bardzo praktyczne umiejętności przydatne w poruszaniu się po rynku pracy. Jedną z tez programu stanowi przekonanie, iż częstą przyczyną pozostawania bez pracy jest brak umiejętności w zdobywaniu informacji o zatrudnieniu. Dlatego bezrobotni będą uczeni korzystania z mediów w celu znalezienia pracy, pisania CV do określonego pracodawcy itp. W Lokalnej Pracowni Aktywności zostaną im udostępnione programy i narzędzia aktywnego poszukiwania pracy – telefon, komputer, drukarka, Internet, gazety codzienne, kserograf, poradniki.

W ramach debaty publicznej pracować się będzie z bezrobotnymi nad ich umiejętnościami komunikacyjnymi (komunikacja w rodzinie, komunikacja w społeczności). Jeśli osoba bezrobotna

nabędzie tę umiejętność w rozmowie w środowisku lokalnym, to przełoży się ona na jej umiejętności komunikacyjne także w poszukiwaniu pracy. W ramach tej części projektu powstanie Lokalna Rada Pracodawców, która zgrupuje przedsiębiorców. Bezrobotni będą się z nimi spotykać i wspólnie szukać prawdziwego obrazu rynku pracy. Istotnym elementem debaty będzie stworzenie lokalnego miesięcznika – przygotowywanego w dużej mierze przez osoby bezrobotne, ale adresowanego do całej społeczności lokalnej. Cały cykl warsztatów ma zaowocować inicjatywami społecznymi podejmowanymi przez bezrobotnych w ramach modułu „Małe projekty X”.

Uaktywnienie osób bezrobotnych w społeczeństwie lokalnym ma też na celu przekonanie stereotypu człowieka bezrobotnego kojarzonego z marginesem społecznym oraz przełamanie w nim samym poczucia winy i wstydu z powodu pozostawania bez pracy. Wykluczenie negatywnych emocji to pierwszy krok w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego, którego największą siłą jest kapitał społeczny. Kapitał społeczny zaś to zaufanie – niezbędna wartość w budowaniu zdrowych interakcji społecznych.

Program będzie wdrażany w Łodzi na terenie osiedla Widzew-Wschód. Jest to osiedle, które powstało w okresie PRL-u na terenach, na których nie istniały więzi interpersonalne. Mieszkający tu ludzie przyjechali przed laty z różnych stron Polski. Powstała nowa społeczność, bez przeszłości, tradycji, tożsamości. Dużym wyzwaniem będzie zatem stworzenie kapitału społecznego właśnie na tym obszarze. Kolejne dwa modele zostaną wdrożone w starej łódzkiej zabudowie oraz na peryferiach miasta.

Grupa osób objętych programem *Empatia* generując inicjatywy będzie oddziaływać – w ramach debaty publicznej – na społeczność lokalną. Z jednej strony będzie budować w społeczności lokalnej poczucie więzi i wzajemnego zaufania, z drugiej – będzie dawać świadectwo temu, iż stereotypy, które pokutują w społeczeństwie o ludziach bezrobotnych są nieprawdziwe. Sukcesem będzie jeżeli osoby te, w toku swojego rozwoju, komunikacyjnego, nabiorą pewności siebie i zaczną się aktywizować w społeczności sąsiedzkiej czy parafialnej. W ten sposób udowodnią, iż bezrobocie nie oznacza wyłączenia z głównego nurtu życia. Beneficjenci będą podejmować następujące działania na rzecz społeczności lokalnej: regularna pomoc ludziom starszym, pełnienie dyżurów przy pilnowaniu samochodów na podwórkach, organizowanie, wspólnie ze strażą miejską i policją, patroli obywatelskich na terenie osiedla w celu zwiększenia bezpieczeństwa, itp.

Celem programu jest wykorzystanie wiedzy nabytej podczas szkoleń w praktyce. Jeżeli np. bezrobotny będzie uczestniczył w warsztatach poświęconych metodom zdobywania informacji przydatnych w poszukiwaniu pracy za pomocą istniejących mediów, to jego następnym zadaniem będzie uczestniczenie w tworzeniu własnych mediów. Każde takie przedsięwzięcie będzie realizowane pod okiem profesjonalistów.

Metoda polegająca na aktywowaniu osób bezrobotnych w społeczności lokalnej zwiększa ich szanse na odnalezienie się na rynku pracy.

Nad całością pracy z bezrobotnymi będą czuwać przewodnicy – wolontariusze. Ich zadaniem będzie doraźna, bezpośrednia pomoc. Będą oni służyć radą w przypadku pojawienia się problemów oraz pomagać wykorzystywać wiedzę nabytą podczas szkoleń. Ważne jest, aby bezrobotny, uczestnicząc w działaniach przewidzianych w harmonogramie, ale równoległe szukając pracy, nie był sam. Musi on mieć kogoś, z kim będzie mógł porozmawiać, wobec kogo będzie miał pewne zobowiązania. Zobowiązania te będą „egzekwowane” poprzez podpisanie symbolicznej umowy między bezrobotnym a wolontariuszem. Będzie to forma motywacji, zachęta do aktywnego działania i systematyczności.

Wymogiem przystąpienia do programu „Empatia” jest posiadanie przez osobę bezrobotną wykształcenia średniego lub wyższego. Ludzie o dużym stopniu degradacji społecznej wymagają całkiem innych działań niż zaprojektowane przez Stowarzyszenie Rezonans. Program został wzbogacony o element wsparcia psychologicznego. Grupa, która przystąpi do programu to ludzie często obciążeni różnego rodzaju problemami psychicznymi. Dlatego będą dla nich organizowane cykliczne spotkania indywidualne prowadzone przez profesjonalnych psychologów.

Wartością, która powinna zainteresować partnerów ponadnarodowych – zwłaszcza tych z nowych krajów członkowskich Unii Europejskiej – jest projekt *modelu lokalnego*. Partnerstwo planuje stworzenie filmów, poradników i innych materiałów (zarówno w wersji polskojęzycznej, jak i angielskojęzycznej) – jako pakietu wdrożeniowego *modelu lokalnego* w innych warunkach.

Tak stworzony program będzie mógł stać się wzorcem dla wszystkich tych, którym nieobojętny jest los osób pozostających bez pracy.

Agnieszka Bogdańska
Łódź, grudzień 2005